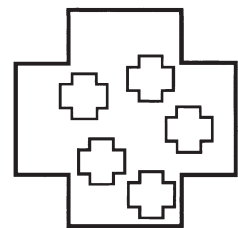

Menighetsblad for Sør-Aurdal

Nr. 4 - Desember 2019 e. Kr. - 75 årgang

Illustrasjonsbilde av julekrybba ved Leirskogen kyrkje, skåre i oliventre i Betlehem.

Dette er en salme som kom inn i vår forrige salmebok (1984) og som fulgte med inn i den nye (2013) på nr. 56. Teksten til det 1. verset er amerikansk fra 1885 og ble oversatt av Agnes Landmark på 1950-tallet. I 1979 skrev Eyvind Skeie de to siste versene. Melodien ble skrevet i 1895 av William J. Kirkpatrick.

Salmen blir mer og mer brukt. Tekstmessig skiller den seg ut fra de fleste andre julesalmer, i og med at den i siste verset trekker trådene til påskens budskap. Dette gjør den godt egnet til bruk i de to viktigste høytidene i vår kirke.

*En krybbe var vuggen som ventet ham her,
det lille barn Jesus vår Frelser, så kjær.
Men stjernene lyste helt inn der han lå,
det lille barn Jesus, på leiet av strå.*

*Så enkelt og stille kom Gud til vår jord.
Så høyt er jeg elsket av Jesus, min bror.
Han kom fra Guds himmel, Gud selv var
han lik, men Jesus ble fattig, og jeg er blitt rik.*

*Fra krybben til korset gikk veien for deg,
slik åpnet du porten til himlen for meg.
Velsign oss, vær med oss, gi lys på vår vei,
så alle kan samles i himlen hos deg!*

Den norske kyrkja i Sør-Aurdal

SØR-AURDAL KYRKJEKONTOR

Tingvollbakkin 15, 2930 Bagn

e-post: post.sor-aurdal@kirken.no

Opningstid: tysdag - torsdag kl. 09.00-15.00

Nettside: kirken.no/sor-aurdal.

Følg oss på Facebook og

Instagram: kirkene_i_Sor-Aurdal

Kyrkjeverje: Liv Barbro Strømme Veimodet,
tlf 61 34 85 80, mobiltelefon: 416 74 669.

Kontorfullmektig: Toril Grønhaug,
tlf 61 34 85 82 tysdag, onsdag, torsdag.

Organist: Anders Løberg, tlf 901 02 180.

Trusopplæringsmedarbeidar:

Helena Wright, tlf 951 78 041

BAGN SOKN

Sokneprest: Signe Elisabeth Kvåle,
tlf 917 91 233

e-post: sk935@kirken.no

Soknerådsleiar: Ole Fønhus, tlf 915 13 476

Kyrkjetenar: Tore Bergli, tlf 905 46 827

Klokker: Oddleiv Juvkam, tlf 958 80 585

LEIRSKOGEN SOKN

Sokneprest: For tiden ubesatt

Soknerådsleiar: Bente Bråten Dokken,
tlf 959 73 019

Kyrkjetenar og klokker: Tore Trædal,
tlf. 61 34 79 71/479 63 460

REINLI SOKN

Sokneprest: For tiden ubesatt

Soknerådsleiar: Inger-Lise Haraldsen Hagen,
tlf 959 01 840

Kyrkjetenar: Tore Bergli, tlf 905 46 827

Klokker og belgdragar: Marianne Haldis
Jensen, tlf 406 44 910

HEDALEN SOKN

Sokneprest: Signe Elisabeth Kvåle,
tlf 917 91 233

e-post: sk935@kirken.no

Menighetsrådsleder: Arne Storruste,
tlf 913 30 922

Kirketjener: Knut Erik Digene, tlf 977 49 013

Klokker: Frivillig tjeneste

BEGNADALEN SOKN

Sokneprest: Signe Elisabeth Kvåle,
tlf 917 91 233

e-post: sk935@kirken.no

Menighetsrådsleder: Gerd Elin Damslor, tlf 995 31 865

Kirketjener: Vikar

Klokker: Frivillig tjeneste

PRESTENS PENN Biskop Solveig Fiske

Kim, alle klokker!

Jula ringes inn. Ut over by og land høres tonen som salmedikteren Grundtvig formidler:

*Julen er kommet med
solhverv for hjertene bange.*

Dette er et glederikt bud. Håp, trøst, mot og gnist til hjertene bange.

Grundtvig skrev det slik midt på 1800-tallet. Livet var sammensatt den gangen som nå. Men det skjer noe stort og vakkert med barnet som fødes. Det er som når dører mot alle odds stilles på gløtt i en vanskelig situasjon der gode løsninger ikke uten videre er tydelige. Her er vi i nærheten av budskapet om Jesusbarnets livgivende og trøstefulle nærvær midt i blant oss.

Julebudskapet er brakt videre gjennom generasjoner. Dynnasteinen på Hadeland fra tidlig på 1000-tallet formidler hvordan juleevangeliet er brakt videre. Bildescenene som er risset inn, viser ingen majestetisk guddom, men et nyfødt barn som blir tilbudt. Vi ser Betlehemsstjerna i toppen, stallen med Jesusbarnet og Maria og de hellige tre konger som kommer ridende. De kommer for å tilbe Jesusbarnet og blir påminnet Guds nærvær.

Mennesker hører sammen på tvers av geografi og tid. Sammen minnes vi om å rekke og gi hverandre handa og uttrykke vilje og ønske om å bygge felles fremtid. Felles fremtid i et grensesprengende fellesskap med rettferdighet lokalt og globalt.

Jula er ei annerledes tid. Ei tid som er overskridende i tid og innhold. Kristi kjærlige lys holder oss fast i sannhet og håp.

Juleevangeliet setter oss nær til naturen, livet, skaperkrefte og til tidligere generasjoner, de som er gått ut av tida før oss. Våre forskjellige tradisjoner knytter oss sammen med det som var og det som er. Vi inviteres til å synges julens mysterium med englene:

*Ære være Gud i det høyeste
og fred på jorden
blant mennesker
som Gud har glede i!*

Jesusbarnets livgivende og trøstefulle nærvær er midt i blant oss.

Velsignet julehøytid ønskes dere alle!

Smått og stort

Nå sitter du altså med julenummeret i hånden. Det er advent. Vi lager julemat, tenner lys, baker, ordner gaver, vi synger og koser oss.

Kirkegang og lesing av juleevangeliet hører også med for mange. **Også i år blir det julaftens gudstjeneste i alle 5 sokn her i Sør-Aurdal, i tillegg blir det 3 julekonserter og 4 skolegudstjenester!** Vi håper riktig mange finner veien til kirken i adventstiden, på julaften og i høytidsdagene som følger. Tid og sted for gudstjenester finner du på baksida av bladet. Velkommen til kirke!

Takk til gamle sokneråd og fellesrådet

4 år er lenge, i hvert fall i starten på en periode. Jeg er sikker på at du som nå har gått ut av sokneråd og fellesråd sitter igjen med en følelse av at det har gått fort også.

Perioden din som representant i soknerådet og evt fellesrådet er et avsluttet kapittel.

Vi håper du, til tross for mange store og omfattende oppgaver denne perioden, har en god følelse når du nå går av. Vi tror og håper at det har vært både lærerrikt og engasjerende. Tusen takk for jobben du har gjort for menighetene i Sør-Aurdal!

Velkommen til nye sokneråd og fellesrådet

Vi takker for at dere har stilt opp til Kirkevalget 2019, og gratulerer som nyvalgt til menighetsrådet for perioden frem til Kirkevalget i 2023. Det er et privilegium å være med å forvalte kirken som betyr mye for svært mange, og vi er takknemlige for at nettopp du engasjerer deg. Det ligger mange oppgaver og venter – vi håper det vil vekke nysgjerrigheten, være lærerrikt og utfordrende.

Vi i staben er innstilte på å gjøre vårt beste til et godt samspill mellom alle parter: de som har kirka som arbeidsplass og soknerådet, mellom organisasjonen og folket vi skal tjene og sist men ikke minst en god dialog med Sør-Aurdal kommune.

Vi ønsker en åpen folkekirke med stor takhøyde og der det er plass til alle, der alle blir sett og der alle føler seg likeverdige. Velkommen til dyst!

Kontingent/bladpenger

Tusen takk til alle som har tatt oppfordringen om å betale inn kontingent for bladet. Det er stor stas for redaksjonskomiteen å se så stor giverglede. Har lyst til å ta frem et artig innspill fra en av abonnentene (som vi anbefaler å betale kr 250 pga portoene): Vedkommende betalte kr 300,- og skrev «portoene går alltid opp» Igjen tusen takk for giverglede!

Oppgradert videoovervåking Hedalen og Reinli stavkirke

Riksantikvaren oppgraderer det eksisterende videoanleggene ved stavkirkene. Det er ved Hedalen og Reinli installert varmekamera som varsler varmemforandring og et fargekamera som kan zoome inn på hendelsen. Varsling om varmeendring gir alarm hele døgnet i tillegg er kirken overvåket av 110-sentralen som vil varsle uønsket hendelser nattetid. 110-sentralen har mulighet å aktivisere lys og tale. Skilt vil bli satt opp før innpass til kirkegården.

Dagene blir stadig kortere, og mørketida gir oss på ny anledning til å se oss tilbake før vi fortsetter ferden inn i et nytt år med nye muligheter. Måneder, uker, dager, minutter og sekunder gir oss til sammen et stort hav av øyeblikk.

**Med ønske om en riktig fin julehøytid til dere alle:
Glødelig Jul!
Kirkevergen**

Min julesang

Det er jammen mange fine julesanger å velge i, når man først får en oppgave som dette! Jeg kunne velge veldig tradisjonelt og tatt for meg «Deilig er jorden», den som alle har et sterkt forhold til. Den som synges og spilles rundt juletrær i de mange hjem, på skoleavslutninger, på kirkekonserter og i begravelser. Eller jeg kunne velge DumDumBoys sin «Stjernesludd», som sier «November har vært her, lagt igjen sludd, ser solen går ned i svart/hvitt». En fin låt, fra et rockeband jeg er veldig glad i, og som de siste årene har blitt spilt mer og mer, også på julekonserter. Eller «O helga natt», som synges og spilles hele førjulstiden, og som fort setter klump i halsen på meg!

Men til slutt velger jeg meg vår egen Anne-Hilde Grøv sin «I et lite hus», som hun synger sammen med sine kollegaer i PUST. Teksten er så fin og enkel, og den handler om den tradisjonelle julen, som mange av oss er så heldige å ha. Det handler om hjerterom og julefred, storfamilien som kommer hjem til jul, livlig prat, og gang rundt juletreet. Jeg er så heldig, for jeg kan si at det er dette julen er for meg.

Men julesangen sender også en tanke til noen andre: «En engel vandrer fredelig rundt vårt hus i kveld, hilser særlig dem som sitter for seg selv». Og det er nettopp det jeg gjør nå: sender en særlig hilsen til de som kanskje ikke gleder seg like mye til jul. Så til dere som sitter alene, til dere som gruer dere, til dere som er redde. Husk at det finnes alltid noen som vil og kan hjelpe. Det finnes telefoner å ringe, og folk som kan kontaktes.

Og til alle som har både hjerterom og julefred: Del det! God jull!

I ET LITE HUS

Tekst: Anne Hilde Grøv/Knut Hauland, melodi: Anne Hilde Grøv

I et lite hus i en skog et sted finnes hjerterom og julefred, snart skal hele familien samles her, de kommer hjem fra fjern og nær.

Marit Hougsrud

I et lite hus i en skog et sted finnes hjerterom og julefred, alle barna bor på et større sted, nå har de familien med.

En engel vandrer fredelig rundt vårt hus i kveld, hilser særlig dem som sitter for seg selv, en stjerne lyser opp i verdens mørke rom, og minner oss og Han som kom.

I et lite hus i en skog et sted går praten livlig over glassene, ikke alle får noe ut av det, for svigerbarna de er også med.

I et lite hus i en skog et sted går en familie rundt juletre, men mest av alt gleder barna seg til julegavene de får av deg.

En engel vandrer fredelig rundt vårt hus i kveld hilser særlig dem som sitter for seg selv, en stjerne lyser opp i verdens mørke rom, og minner oss om Han som kom.

I et lite hus i en skog et sted har alle julelysene brent ned, de pakker bilen full og gir en klem, før de tar gode minner med seg hjem.

Møte med Fyresdal

Fyresdal er en kommune i det sørvestligste hjørne av Telemark. Navnet har med «furu» å gjøre. Her bor det ca 1300 personer, og her er to kirker med 12 km imellom. Her startet jeg som prest 1. september, og flyttet inn i prestegården som ligger ved siden av Moland kyrkje, og 150 meter fra kontoret. Vi har akkurat overtatt kontorene til Nav, så her er det plass til kirkeverge, prest og organist (fra Nederland). I tillegg har vi en kirketjener i staben.

4

Det er alltid spennende å komme til en ny plass, litt skummelt også. Hvordan vil jeg bli tatt imot? Men det ser lovende ut, mye trivelige folk. Jeg har 14 konfirmanter, og vi møtes i prestegården.

Mitt forhold til Telemark, er at min farmor var fra Kragerø-kanten, utsikten fra hytta på Blefjell er fjellene i Telemark, og i tillegg har jeg gått på malerkurs her. Mikael Sørbøen på Leirskogen har gått på skole i Fyresdal, på Foldsæ. I dag er denne landbruksskolen lagt ned, og mange hus står helt tomme. Vemodig for mange!

Det er mange turmuligheter her. Leden fra sørlandet til Hovden i Setesdal går gjennom kommunen, så her er 6 overnattingshytter til turistforeningen. Høyeste topp er knapt 1300 meter. Her er en vakker Vest-Telemarksdialekt, men jeg har måttet spørre om betydningen av flere ord. Jeg lærer vel...

Her har vi også Vest-Telemarks eneste flyplass. Som på Fagernes hadde man store tanker om at turister skulle komme hit, men i dag er det ingen rutetrafikk hit. Hvert år brukes imidlertid flyplassen til flystevne og til dragracing.

Fyresdal ligger langt fra de store sentra, men 7-8 mil unna ligger Seljord, og der er det et større utvalg butikker. Telemark sogner til Agder bispedømme, så her går turen til Kristiansand når man skal besøke bispekontoret. Mye nytt altså.

Er noen i Sør-Aurdal på tur gjennom kommunen, er det bare å kjøre innom presteboligen å ringe på døra. Da skal jeg fortelle dere mer!

Tore

FELLESRÅDET

Nytt fellesråd trer i kraft 1. desember. I rådet er det valgt en representant fra hvert av de 5 sokna i Sør-Aurdal. I tillegg en geistlig representant, oppnevnt av Biskopen, samt en kommunal oppnevnt representant.

Kirkevergen er med som sekretær.

Disse er valgt som representanter fra sokna:

Bagn: Anne Berit Bang

Leirskogen: Jon Nerødegård

Reinli: Ola Bonlid

Begnadalen: Kari Anne Stenslette

Hedalen: Anne Ingunn Grønhaug

Rådet konstituerer seg på sitt første møte.

Julekviss

Fasit i denne kvissen er ein gjev idrottstittel. For å finne den, bruker du første bokstav i kvart av svarorda. God hjelp er å finne i dette bladet og tidlegare nummer av «Menighetsblad for Sør-Aurdal». Som namn på person er brukt både førenamn og etternamn. Fasit er denne gongen på nynorsk.

Vil du vera med i trekning om premie, sender du svaret ditt til Kyrkjekontoret innan 20. februar 2020.

Lykke til! Gledeleg jul! Helsing Eldor

1. «Konfirmantoverhøring»
2. Møbel i Hedalen stavkyrkje. No med sauskinn.
3. El-piano
4. Kontaktperson for Begnadalen kirkes barnekor
5. Kyrkjjetenar og klokkar.
Same førstebokstav i førenamn og etternamn.
6. Bjørg Ingrid blar i det
7. Sokn i Sør-Aurdal
8. Fredo og Vesle er
9. Musikar og soknerådsmedlem.
Aktuell i samband med oppgåve 3
10. Land der sokna i Sør-Aurdal har misjonsprosjekt
11. Kontorfullmektig
12. Det finst fire av dei i NT

Bildeglimt fra gudstjenesten i Begnadalen 13. oktober

Presentasjons av årets konfirmanter.
Foto: Liv Barbro Veimodet

Utdeling av 4 års bok. Foto: Gerd Elin Damslor

Utdeling av 6 års bok. Foto: Reidar Schlytter

50 års konfirmanter i Begnadalen

Fra venstre: Magne Damslor, Helene (Thorsrud) Strømsmoen, Jan Haraldsen, Anne Grethe Walderstøen, Ole Erik Waagaard, Arne Helland, Kjell Ola Andreassen, Per Reidar Kolsrud, Stein Arild Gulsrud. Foto: Gerd Elin Damslor

6

Finn fem feil! En engel viste seg for Josef i en drøm. Den fortalte Josef at barnet i magen til Maria var Guds sønn.

Fargelegg!

Jesus ble født i en stall i Betlehem.

Tegninger: Francesca De Luca

Finn veien til stjernen!

Finner du veien fra trestammen og helt opp til stjernen i toppen av juletreet?

Gi barnebladet Barnas til et barn du er glad i!

Disse oppgavene er hentet fra bladet.

Bestill abonnement på sondagsskolen.no eller **22 08 71 00**.

Vitser

– Kan jeg få hund til jul, pappa?
– Nei, i år blir det ribbe, som vanlig!

– Hvorfor sitter du i fengsel?
– Jeg startet julehandelen litt for tidlig.
– Man kommer vel ikke i fengsel for det?
– Hvis man starter før butikkene åpner, så ...

Kjekt å ha! Nytt el-piano i Hedalen kirke

- I stua mi henger et barometer. Jeg ser ikke på det, men jeg vet hva det heter, synger Øystein Sunde.

Hedalen menighetsråd har kjøpt digitalt elektrisk piano. Det heter Yamaha, og er med andre ord av meget bra familie. Og en god ting til: Hvis kirketjeneren må følge med på barometeret, er det ikke pga. det nye pianoet vårt. Det vedblir å være renstemt, uavhengig av barometerstand, vær og føre.

Rådsleder Inger Olea Digene kunne fortelle at pianoet er innkjøpt for minnegaver og andre gaver som er gitt til Hedalen kirke. Man håper mange vil benytte det ved passende anledninger og tror med sikkerhet at det vil bidra til å gjøre samlingene i kirka enda rikere: – Det blir nok bruk for det en vakker dag, synger Sunde. Hvorfor ikke være litt mer optimistiske og håpe på mange vakre dager?

Første møte med menigheten fant sted en oktoberkveld, nærmere bestemt torsdag den 9. Pianoet er kjøpt på Gjøvik, og butikken har hatt det som utstillingsmodell. Slikt bidrar til prisavslag. I tillegg har handelen gått via Fellesrådet. På den måten får man refundert merverdiavgiften. Ole Fønhus har vært med til Gjøvik og ble takket for verdifull sakkyndig bistand. Han gratulerte Hedalen menighet med nytt piano og en god handel før han spilte første pianostykket den kvelden: -A child is born.

Da hadde vi alt vært gjennom to musikkstykker: -Ut mot havet, av Edvard Fiolet Bræin med Ole Fønhus som trompetist og Anders Løberg på kirkeorgel, og deretter første fellessalme: -Se solens skjønne lys og prakt. Senere fikk vi gleden av å høre Ole Fønhus spille flygelhorn og flere pianostykker. Kantor Anders spilte «Brudemarsj» av Rustad og Lie på kirkeorgel. Det eneste som manglet, var brudepar med følge. Og vi sang flere salmer.

Stor spenning var knyttet til forkortelsen MRK, og spenningen ble utløst. Menighetsrådet som nå trer tilbake, består av folk som alle er, eller har vært, aktive korsangere. Dermed besluttet man ganske tidlig å danne MRK= menighetsrådets kor, og nå var tida kommet til første offentlige opptreden. MRK sang «Nocturne» av Evert Taube og «Vita Lux» og høstet fortjent applaus.

- Maten er halve føda, sies det, og den kan gjerne være kortreist. Ut fra denne utmerkede tankegang var det helt naturlig og riktig at Fønhus og Løberg, svært fortjent, kunne ta på heimtur med flatbrød fra Flisstad bakeri og spekepølse fra Perlestenbakken. Eldor

Foto:Arne G. Perlestenbakken

Foto:Arne G. Perlestenbakken

Utdeling av 6 års bok i Bagn

Foto: May Kristin Bergene

Foto:Arne G. Perlestenbakken

Oppussing av Reinli kapell

I siste fireårsperiode, 2015 til 2019, har Reinli Sokneråd gjennomført en stor dugnadsinnsats i Reinli kapell. Mange dugnadstimer har blitt lagt ned av styret og ivrige reinlinger.

Tekst og foto: Rune Larheim

8

Styret i Reinli Sokneråd viser stolt frem det de har gjort i løpet av fire år. Det daværende styret ble som kjent byttet ut etter valget i høst.

Dåpsrommet

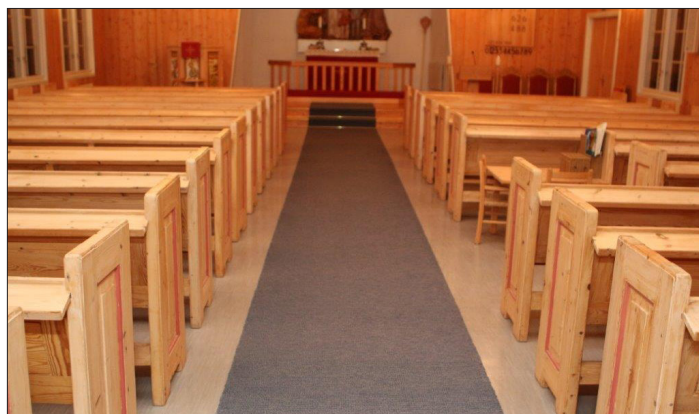
– Vi startet med dåpsrommet. Her har vi malt, rommet har blitt lysere, vi har hengt opp nye gardiner og kjøpt inn nye møbler. I tillegg har vi fått nytt stellebord, ny vask og pynt på veggene, forteller representanter fra styret. Gangen oppe og ned mot menighetssalen har også fått et malingsstrøk. Her har det blitt hengt opp bilder som prest Tore Samuelson har fotografert.

Kapellet

Teppe og løper i koret er fjernet, og gulvet er pusset opp og lakkert. – I midtgangen, fra inngangen til kapellet og opp trappen til alterringen, har vi byttet ut den gamle gulvløperen med en ny. Alterringen og krakken til presten har fått nye trekk, og vi har oppgradert innmaten i alterringen, avslutter styremedlemmene, som er meget fornøyde med resultatet.

Nye møbler og gardiner, og et lysere dåpsrom.

Ny gulvløper i kapellet.

VELKOMMEN TIL TT GRUPPA!

I mange år har Svein Lund hatt såkalte «prategrupper» for ungdom. Dette har vært positivt mottatt og vi ønsket derfor å utvide tilbudet til å gjelde ungdom fra hele kommunen. Vi kaller gruppa for **TT gruppa**. TT står for **Tro og Tvil**.

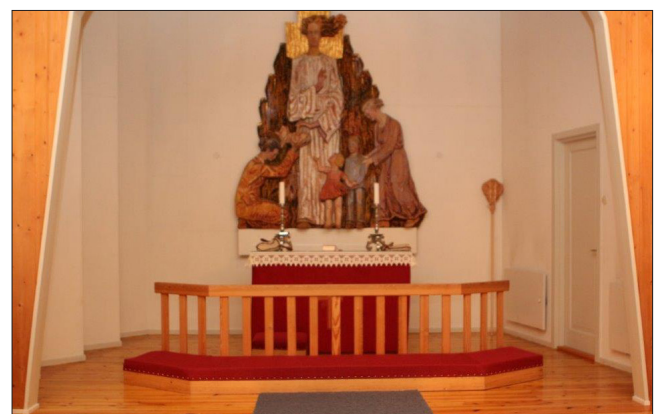
TT gruppa er en fin måte å få til gode samtaler med ungdom på. Samtidig som det er veldig positivt at de blir bedre kjent på tvers av tradisjonelle bygdegrensene. TT gruppa skal være et sted man kan være seg selv og stille spørsmål og undre seg sammen. Man må ikke ha tatt noe standpunkt til tro, men være åpen for å snakke om det

Vi som er ungdommens samtalepartnere er: Svein Lund, Kjersti Grytnes Jordet og Lene Grimsrud. Møtestedet er Begnadalen kirke.

Vi har foreløpig hatt to samlinger - på disse samlet vi 8 ungdom. Hvis flere har lyst til å være med kan dere ta kontakt med en av oss.

VELKOMMEN!

Hilsen Svein, Kjersti og Lene

Nyoppusset alterring og kor.

Jula gjennom historien

Frå uaktuell til den største av høgtidene våre

Soga om Jesu fødsel i Betlehem har vore godt kjend sidan det skjedde. Folk i Betlehem tok vare på minna og viste i lange tider kvar det hadde føregått. Kanskje ikkje minst sidan

dei også vart råka av tragedia der smågutane vart drepne av dei romerske soldatane. Sjølv om historien om fødselen vart rekna som viktig, ikkje minst teologisk, vart den likevel ikkje feira eller markert noko særleg. Fødselsdagar vart ikkje feira i den jødiske tradisjonen, det vart sett på som ein heidensk og farleg skikk, og som eksempel brukte dei forteljinga om Herodes og halshogginga av Johannes døyparen, som nettopp føregjekk ein gong Herodes feira fødselsdagen sin.

Altså var ikkje Jesu fødselsdag i seg sjølv noko å feira for dei kristne i dei fyrste hundreåra etterpå. Det var påska og oppstandelsesfesten som var viktig. Dessutan har ikkje Bibelen nokon heilt sikker tidfesting av når fødselen i Betlehem skjedde. Det at gjetarane var ute på marka og vakta sauene, kan tyde på lammetid, men vi veit ikkje. 25. desember vart vald mellom anna fordi det i Europa fall saman med vintersolsnu og det var store festar knytt til denne tida i alle fall. Gjennom historien har det variert mykje i kva grad kyrkja har ynskt å dempe dei gamle norrøne festane ved å forby dei, eller berre fylle festtida med nytt innhald og like store og viktige festar. 25. desember er dessutan 9 månader etter det som var fastsett som Maria bodskapsdag, 25. mars.

Jesu dåpsdag, 6. januar, vart dessutan dagen då ein feira at vismennene, dei heilage tre frå Austerland kom fram til barnet i stallen og bar fram gåvene sine. Mange juletreffestar føregår denne dagen, i Noreg oftast kalle 13. dagen. Dette er ein av dei viktigaste dagane i julefeiringa i mange andre land.

Sjølve fødselsfeiringa den 25. desember vart ikkje noko stor høgtid før i middelalderen. Det vart laga eigen liturgi for dagen på 800-talet, og det å lesa fødselsforteljinga vart sentralt. Sidan kom også ideen å lage julekrybbe og stall. Nokon meiner at det var Frans av Assisi som byrja denne trasisjonen, som er blitt noko av det viktigaste i vår julefeiring.

Etter reformasjonen midt på 1500-talet vart ikkje den norske julefeiringa vesentleg endra. Folk feira festen om lag på same måten og mange katolske skikkar er på den måten bevart i Norge. Mellom anna skikken med å ete fisk på julaftan, 24. desember. Fastetida, skarka, var ikkje over før den 25, og difor skulle det ikkje etast kjøt. Det førte til at lutefisk, rakfisk, torsk og kveite, alt etter tilgang og skikk rundt om i landet, vart sett på borden denne kvelden, som trass alt var byrjinga på festen. Juledagen var det kjøtmat att. Sjølv forbodet mot kjøt på julaftan var sjølvsagt borte, men skikken levde vidare. Sidan kyrkjene heller ikkje alle stader vart renska for alt katolsk, som bilete eller statuer og slikt, hadde folk veldig lenge etter reformasjonen også eit sterkt forhold til Maria, Jesu mor. Og som i Hedalen ser vi at Madonna med barnet har vorten teke vare på og skatta heilt til i dag, sjølv så lenge etter reformasjonen.

Men jul og julefeiring har alltid vore litt moteprega. På 1840 talet, då Charles Dickens skreiv si berømte forteljing om Ebenezer Scrooge, den gjerrige forretningsmannen som ikkje vil feire jul og gjer livet surt for alle rundt seg, var jula ikkje på moten i England. Den vart rekna

FRELSESARMEEN FAGERNES

Også i år står julegryta vår på EXTRA, Fagernes, kvar fredag og laurdag i advent-tida. Vi takkar alle som legg pengar i gryta vår.

Pengane som kjem inn, blir brukt til å hjelpe familiar og andre som treng økonomisk hjelp, spesielt til jul. Er det nokon som har lyst til å gje julepakke til barn eller vaksne, tek vi gjerne imot det ved julegryta. Det som er i pakkene, må vera heilt og reint.

Er det nokon som er glad i å strikka? Vi tek med glede imot strikka sokkar, spesielt str. 45-46. Alle stikka plagg er velkomne!

Takk til glade gjevarar!

JULETREFEST

Gammeldags juletreffest på Søre Lokalet, Hedalen, 5. dag jul kl. 16.00.

Mye gang rundt juletreet, julefortelling, bevertning.

Inngangspenger for vaksne, gratis for barna. Trekning av gevinst på inngangsbilletten.

ALLE ER HJERTELIG VELKOMMEN!

Arr.: Bautahaugens Venner og Hedalen menighetsråd.

som ei kyrkjeleg høgtid for spesielt interesserte. Charles Dickens oppnådde å snu denne trenden og peikte på juleverdiane, som samhald og familie, gjevarglede og omtanke for medmenneska våre. Tanken om at det skal vere snø til jul skriv seg ganske konkret frå denne historia. Det er jo slett ikkje alle stader i England det er snø! I Noreg er det meir sjølvsagt, men har i liten grad vore rekna som særleg romantisk.

Signe Kvåle

Kirkevergen og livet utenfor

Redaksjonskomiteen utfordret kirkevergen på å skrive noe om det å være kirkeverge og samarbeidet som finnes der ute. De hadde observert at kirkevergen «stadig var på farten».

Kirkevergen har overordnet ansvar for fellesrådets økonomi, personalet, forvaltning av bygg og anlegg, gravferdsforvaltning, drift av kontorer og planarbeid. Med et bredt ansvarsfelt kan en trygt si at ingen dag er lik.

En kirkeverge er ganske ensom på sin post i fellesrådsområdet. Derfor er det godt å ha et fellesskap med andre kirkeverger, andre som står i det samme som det en selv gjør. I Valdres har vi et utrolig unikt samarbeid slik sett. Det var blant disse jeg fikk min første opplæring og det er blant disse vi får støtte når det «blåser på toppen» For de har vært gjennom det samme selv.

Da jeg startet som kirkeverge i januar 2013, ble jeg straks involvert i Kirkevergelaget i Valdres og innviet i kirkevergesammenfunnet. For det finnes ikke bare ett lag i Valdres – men i alle prosti og i alle bispedømmer i hele landet. Og allerede i oktober 2013, skulle vi i Valdres på langtur – for å treffe «alle de andre» kirkevergene i Norge – det var tid for landskonferanse i Tønsberg.

Det ble et overveldende møte! Overveldende, men fint og lærerrikt. Norges kirkevergelag arrangerer annethvert år en større tredagers landskonferanse for kirkeverger. Målsettingen med konferansen er å gi inspirasjon, faglig påfyll og anledning til nettverksbygging og kollegafellesskap blant landets kirkeverger.

Men tilbake til det lokale her i Valdres: Kirkevergene møtes ca 6 ganger i året – 2 av disse møtene er gjerne med prosten, prester og andre kirkelig ansatte her i Valdres avhengig av tema for nettopp den dagen. Kirkevergelaget i Valdres prosti er også en del av kirkevergelaget i Hamar bispedømme. En kirkeverge fra hvert prosti har en plass i styret for Hamar kirkevergelag, deler av dette styret (AU) møter biskopen, stiftsdirektøren og andre ansatte på Hamar bispedømmekontor avhengig av saker som skal opp.

I 2015 tok jeg mine første turer til Hamar som representant for Valdres, litt skummelt, men også spennende. Møtene med kollegarepresentanter fra hele bispedømme viste meg at vi er svært forskjellige, men vi har alle samme mål: å opprettholde folkekirken lokalt!

Møtene med biskopen og hennes stab er også veldig gode. Vi kan diskutere høylytt på sak – men likevel med respekt for hverandre. Jeg har lært mye om lederskap bare ved å være med i dette forumet. Jeg gikk gradene oppover i styret og ble **valgt som leder i Hamar kirkevergelag i 2017**.

Alle lederne i de 11 bispedømmenes kirkevergelag sitter automatisk i styret for **Norges kirkevergelag (NKVL)**, så også jeg.

Dette er et rådgivende nettverk innenfor KA-strukturen. Styret i NKVL, samles 4 ganger årlig til en felles drøfting over 2 dager av aktuelle saker. Formålet er å aktivt bidra til å utvikle god ledelse og administrasjon i den lokale kirke gjennom nettverksbygging og kompetanse-utvikling.

Det siste året har jeg sittet som nestleder i NKVL og har dermed også hatt den glede av å sitte i **komiteen for landskonferansen** som i år var lagt til Tromsø. Her hadde vi bl.a foredrag som «Hvordan kan vi ivareta våre egne – når de skal ta vare på alle andre i en krise?» v/ klinikkoverlege Mads Gilbert. «Å være kirkeverge - Utfordrende roller i en kompleks multistandardorganisasjon» v/ organisasjons-forsker og professor Kjell Arne Røvik (UiT/UiS) Samtaler om bl.a den nye lov om tros- og livssynssamfunn med innledning v/ statsråd Kjell Ingolf Ropstad, og om Kirkeordningen med Innledning v/ direktør Ingrid Vad Nilsen (Kirkerådet)

Mange reisedager har det blitt i disse 5 åra, mange kir-

kerom har jeg kommet inn i og mange kirkelig ansatte har jeg truffet. Mange saker har jeg måttet sette meg inn i og utrolig mye har jeg lært på veien. Ting jeg tar med meg i min jobb som kirkeverge her i Sør-Aurdal.

Men nå er snart tiden inne til å gi stafettpippen videre og jeg har varslet mine kollegaer i Valdres om at vi fra neste år må velge ny representant til styret i Hamar Kirkevergelag,men først skal jeg gjennomføre årsmøte i april.

Vi blar i arkivet v/Bjørg Ingrid

Mitt kjæraste juleminne fra barneåra, 1979

Mine foreldre var personleg kristne som samla oss barne til andakt kvar dag. Det var gilde stunder, og vi kjende det slik som Elias Blix seier: "I min heim var eg sæl avdi Gud var attved." Men den gildaste andakta hadde vi julekvelden. Då sat vi, den store syskenflokken, samla kring det lange, kvitduka kjøkkenbordet til juleandakt. Den gamle familiebibelen og salmeboka låg på bordet framfor mors og fars plass. Aldri kan eg gløyme dei hardslitne, vakre arbeidshendene til mor og far folda til bøn over Bibelen og salmeboka! "Dei ligg og skin i mitt minne no."

Feststunda vart opna med bøn og salmesong, og far las sakte og høytidleg juleevangeliet frå Lukas 2: "det skjedde i de dage at det utgikk et bud fra keiser Augustus." – Det vart så stille, så stille i stova. – Julefreden og julegleda steig og voks og nådde toppen med "Det store Gloria": "Ære være Gud i det høyeste og fred på jorden". "Kan vi ikkje syngja denne songen?" spurde minsteguten. Nei, berre englane kan syngje den tonen, men når vi kjem til himmelen, skal vi bli som englane, og då skal vi få lære å syngja "Det store Gloria", sa mor. "Men no skal vi syngja "Det Lille Gloria", sa ho, og song: "Jeg synger julekvad", og vi stemde alle i og song heile salmen. "Hvor er vel glede slik, som opp i himmelrik! Eia var vi der!" Vi ynskte kvarandre God jul, song og klappa i hendene av sann julegleda! – Kva hadde jula vorte for oss uten denne stunda? "Å holde jul blott med mat og drikke, det passer ei." "Mennesket lever ikkje berre av brød," sa Jesus. De som er foreldre, besteforeldre eller annen foresatte: De gløymmer vel ikkje juleevangeliet om julekvelden?

Så vil eg nytta høve og sende alle mine vener og kjente i Sør-Aurdal mi beste helsing no med Lukas to. Heile julehøgtida er med der. – Godt nyttår i Jesu navn!

Aurdal, 26. november 1979

Ingvar Koppervik

Merkedager i livet

BAGN

Døpt:

20.10.19 Nora Brateng
20.10.19 Martha Christine Sørli Barlund
20.10.19 Johan Sleperud Bergsund

Gravferdshandlinger:

25.10.19 Tomas Einar Bondlie
25.10.19 Gunvor Moen
12.11.19 Arvid Magnus Brustad
19.11.19 Kåre Hesjadalen

LEIRSKOGEN

Gravferdshandling:

08.11.19 Anne Lise Sørbøen

REINLI

Gravferdshandling:

11.10.19 Anna Bøhn

BEGNADALEN

Gravferdshandlinger:

01.10.19 Bodvar Sande (urnenedsettelse)
05.11.19 Astrid Overen
22.11.19 Astrid Fjellstad Myhra

Vi oppfordrer leserne til å bidra med stoff eller tips om aktuelle saker. Frist for innlevering er 25. februar.

Nyttårskonsert i Begnadalen kirke

I år som i fjor blir det nyttårskonsert med andakt i Begnadalen kirke, 31. desember klokken 16.00. Dette er blitt en populær konsert og i år er konserten ved Ole Fønhus, trompet og piano og Ingvild Støkken, sopran. Anders Løberg spiller orgel og piano, og Signe Kvåle holder andakt. Det blir et variert og flott program med meget publikumsvennlig musikk. Konserten har ingen aldersgrense, og alle

er velkommen til et flott avbrekk før det nye året braker løs. Konserten er gratis, men kvalitet koster, så vi tar gjerne imot en frivillig kollekt ved konsertens slutt.

Velkommen!

Orgelvask i Bagn kirke

Bagn kirke gjennomgikk en restaurering med bytte av tømmerstokker. Dette medførte at kirkeorgelet ble pakket inn i plast, men støv fra restaureringen av kirken trengte likevel gjennom. Orgelet har derfor gjennomgått en nødvendig vask, justering og stemming. Jobben ble gjort av Norsk Orgelverksted AS ved Ole Christian Schrøder, Lars Jensen og Martin Hoel. De omtrent 1300 pipene måtte tas ut og rengjøres med støvsuger og vaskes. Orgelhuset og alt det elektriske ble også rengjort. De jobbet på spreng i 4 dager for å fullføre, og resultatet er at orgelet nå låter bra og står trygt i mange år fremover.

Anders Løberg

Førjulskonserter

Bagn kyrkje
onsdag 18. desember
kl. 19.30

Bagn/Begnadalen
musikkorps
Sør-Aurdalkoret/
Vestre Slidre sanglag
Andakt ved Signe
Kvåle

Begnadalen kirke
fredag 20. desember
kl. 19.30

Bagn/Begnadalen
musikkorps
Hedalen sangkor
Andakt ved Signe
Kvåle

Hedalen stavkirke
lørdag 21. desember
kl. 18.00

Hedalen musikkorps
Hedalen sangkor
Andakt ved
Anne Britt Omsrud
Organist Anne-
Margrethe Wilter

Velkommen til kyrkje

15. desember, 3. søndag i advent

Matt 11, 2-11 Jesus og Johannes
Leirskogen kyrkje **kl. 16.00:** Lysmesse. Carl Philip Weisser. Fredagsklubben deltek. Takkoffer til Fredagsklubben. Gløgg og peparkaker i kyrkjestugu etter messa.

19. desember

Sør-Aurdalsheimen **kl. 11.00:** Juleandakt. Signe Kvåle. Anders Løberg

20. desember – Skolegudstjenester

Begnadalen kirke **kl. 08.00.** Signe Kvåle

Bagn kyrkje **kl. 10.00.** Barneskolen. Signe Kvåle

Bagn kyrkje **kl. 12.00.** SAUS. Signe Kvåle

Hedalen kirke **kl. 13.00:** Vikarprest

22. desember, 4. søndag i advent

Luk 1, 46-55 Marias lovsang
Ingen gudstjenester i Sør-Aurdal

24. desember, Julaften

Luk 2, 1-20 Jesus blir født
Reinli kapell **kl. 13.00:** Julaftensgudsteneste. Solveig Vatn Weisser. Takkoffer til Reinli kyrkjelyd

Bagn kyrkje **kl. 14.30:** Julaftensgudsteneste. Solveig Vatn Weisser. Takkoffer til Kirkens Nødhjelp

Leirskogen **kl. 16.00:** Julaftensgudsteneste. Solveig Vatn Weisser. Takkoffer til Frelsesarmeen

Begnadalen kirke **kl. 14.30:** Julaftensgudstjeneste. Signe Kvåle. Takkoffer til Begnadalen menighet

Hedalen stavkirke **kl. 16.00:** Julaftensgudstjeneste. Signe Kvåle. Takkoffer til Misjonsprosjektet i Nepal

25. desember, 1. juledag

Joh 1, 1-14 Ordet ble menneske
Bagn kyrkje **kl. 12.00:** Julehøgmesse. Signe Kvåle. Takkoffer til Misjonsprosjektet i Nepal

31. desember, Nyttårsaftnen

Luk 13, 6-9 Fikentreet som ikke bar frukt
Begnadalen kirke **kl. 16.00:** Nyttårskonserter med andakt. Ingvild Høgfoss Støkken, Ole Fønhus, Anders Løberg, Signe Kvåle. Takkoffer til Kirkemusikalsk virksomhet

1. januar, Nyttårsdag/ Jesu navnedag

Luk 2, 21 Han fikk navnet Jesus
Hedalen stavkirke **kl. 12.00:** Nyttårshøymesse. Signe Kvåle. Takkoffer til Kirkens SOS

5. januar, Kristi åpenbaringsdag

Matt 2, 1-12 Vismennene hyller Jesus
Ingen gudstjenester i Sør-Aurdal

12. januar, 2. søndag i åpenbaringstiden

Matt 3, 13-17 Jesus blir døpt
Hedalen stavkirke **kl. 11.00:** Gudstjeneste. Signe Kvåle. Takkoffer til Sjømannskirke

Bagn kyrkje **kl. 18.00:** Kveldsmesse. Signe Kvåle. Takkoffer til Røde Kors omsorgsgruppe i Sør-Aurdal

19. januar, 3. søndag i åpenbaringstiden

Joh 2, 1-11 Bryllupet i Kana
Reinli kapell **kl. 11.00:** Gudsteneste. Vikarprest. Takkoffer til ACTA – Oppland

Begnadalen kirke **kl. 18.00:** Kveldsmesse. Signe Kvåle. Takkoffer til Misjonsselskapet

26. januar, 4. søndag i åpenbaringstiden

Luk 18, 35-43 Den blinde ved Jeriko
Leirskogen kyrkje **kl. 11.00:** Gudsteneste. Signe Kvåle. Takkoffer til Røde Kors omsorgsgruppe i Sør-Aurdal

Hedalen stavkirke **kl. 18.00:** Kveldsmesse. Signe Kvåle. Takkoffer til Kirkens bymisjon

2. februar, 5. søndag i åpenbaringstiden

Mark 2, 1-12 Jesus og den lamme mannen
Bagn kyrkje **kl. 11.00:** Gudsteneste. Vikarprest. Takkoffer til Bibelselskapet

9. februar, Såmannssøndag

Luk 8, 4-15 Såmannen og jordsmonnet
Ingen gudstjenester i Sør-Aurdal. Konfirmantleir på Lillehammer

16. februar, Kristi forklarelsedag

Matt 17, 1-9 Disiplene får se Jesu herlighet
Begnadalen kirke **kl. 11.00:** Gudstjeneste. Signe Kvåle. Takkoffer til ACTA

Reinli kapell **kl. 18.00:** Kveldsmesse. Vikarprest. Takkoffer til Røde Kors omsorgsgruppe i Sør-Aurdal

23. februar, Fastelavenssøndag

Joh 17, 20-26 Så kjærligheten kan være i dem
Bagn kyrkje **kl. 11.00:** Gudsteneste. Signe Kvåle. Takkoffer til Barne- og ungdomsarbeidet i kyrkjelyden

Hedalen stavkirke **kl. 18.00:** Kveldsmesse. Signe Kvåle. Takkoffer til Søndagsskolen

1. mars, 1. søndag i fastetiden

Matt 4, 1-11 Jesus blir fristet
Leirskogen kyrkje **kl. 11.00:** Gudsteneste. Vikarprest. Takkoffer til Kirkens SOS

8. mars, 2. søndag i fastetiden

Matt 15, 21-28 Den kanaaneiske kvinnen
Hedalen stavkirke **kl. 11.00:** Gudstjeneste. Signe Kvåle. Takkoffer til SALTO

Bagn kyrkje **kl. 18.00:** Kveldsmesse. Signe Kvåle. Takkoffer til Modum Bad, institutt for sjelesorg

15. mars, 3. søndag i fastetiden

Luk 11, 14-28 Jesu makt over urene ånder
Begnadalen kirke **kl. 18.00:** Kveldsmesse. Signe Kvåle. Takkoffer til Pilegrimsvegen

22. mars, Maria budskapsdag

Luk 1, 26-38 Budskapet til Maria
Reinli kapell **kl. 11.00:** Gudsteneste. Vikarprest. Takkoffer til Det norske Misjonsselskap

Hedalen stavkirke **kl. 18.00:** Kveldsmesse. Signe Kvåle. Takkoffer til Evangelisenteret

29. mars, 4. søndag i fastetiden

Joh 11, 45-53 Ett menneske dør for folket
Bagn kyrkje **kl. 11.00:** Gudsteneste. Signe Kvåle. Takkoffer til Kirkens nødhjelp, Fasteaksjon

Det tas forbehold om at gudstjenestelisten kan endres. Følg med i avisa Valdres og nettsidene i kommunen.

Reinli sokneråd takkar for pengegåva som ble gitt til Reinli stavkyrkje ved **Anna Bøhns** gravferd.

MENIGHETSBLAD FOR SØR-AURDAL

Utgevar:
Sør-Aurdal kyrkjelege fellesråd

Redaksjon:
Signe Elisabeth Kvåle
Liv Barbro Veimodet
Toril Grønhaug

Bagn: Bjørg Ingrid Brenno
Leirskogen: Mikael Sørboen
Reinli: Rune Larheim
Hedalen: Eldor Bråthen

Menighetsbladets
kontonummer:
2320 17 79723

VIPPS: 114107
Sør-Aurdal kirkelige fellesråd

VIPPS: 525671
Hedalen stavkirke- kollekt

VIPPS: 22430
Begnadalen kirke – kollekt

VIPPS: 525362
Veståskapellet

Trykk: Land Trykkeri AS